

MET EEN SLAKKENGANGETJE DOOR DE HEEMTUIN

Tekst: Gerda Seijler

Foto's: Marja van Weert

In 2010 werd er uitgebreid naar slakken gekeken in Heemtuin Malden. Een goed idee dat navolging verdient. Bovendien: slakken rennen niet hard weg als je ze net wilt bekijken.

Heemtuin Malden is 8 ha groot en ligt aan de noordoostkant van het dorp Malden. Vrijwilligers hebben hier al vanaf 1978 gewerkt en ervoor gezorgd dat er diverse landschapstypen zijn ontstaan. Er zijn akkers, heggen en bosgedeelten met daarin zowel loof- als naaldhout. Ook ligt er een schraalgrasland, een heidegebied, een kruidentuin met vijvertje en een moestuin. Het destijds aangelegde ven is in de loop der tijden verland door lekkage maar wordt nu als moerasgebied in stand gehouden. Een nieuw ven, de zogenaamde amfibieënpoel, neemt de taak van voedselarm ven over.

Slakkeninventarisatie

Naast een uitgebreide algemene inventarisatie in de jaren 2005-2007 vond in het voorjaar van 2010 een slakkeninventarisatie plaats door leden van de Nederlandse Malacologische Vereniging. Samen met enkele Maldense vrijwilligers trokken zo'n twintig personen met een slakkengangetje door de heemtuin. Als u dat nu eens letterlijk op zou

Grote aardslak

vatten, dan zou u die heemtuin met heel andere ogen bezien: uw ogen stonden dan waarschijnlijk op steeltjes en u zou op zoek zijn naar smakelijke slablaadjes, algen, een dood visje of misschien vond u die oude krant een lekkernij! U zou zich verplaatsen met een gespierde voet en u zou een slijmlaag achterlaten waar u prettig overheen gleeed bij uw wandeling. Misschien woonde u in een ven of in het vijvertje van de kruidentuin, dan was u een waterslak maar woonde u bij de haag dan was u een landslak. Beide komen voor in deze heemtuin. Was u een landslak dan had u nog de keus of u een huisje op de rug droeg of dat u naakt door het leven ging. Nou ja,

van keus is eigenlijk geen sprake, uw ouders hebben dat bepaald. Hoewel, de kans is groot dat uw ouders hermafrodiet waren. Dat wil zeggen dat uw moeder ook uw vader was...

Inventarisatiemethode

De deelnemers werden verdeeld over de verschillende biotopen die de heemtuin bezit. De waarnemingen werden zoveel mogelijk op zicht gedaan om het meenemen van levende dieren te beperken. Ook werd een aantal bodemonsters meegenomen die thuis verder werden uitgezocht en verwerkt.

De resultaten

Het gehele terrein bestaat hoofd-

In het kleine vijvertje in de kruidentuin leven diverse slakkensoorten.

Conclusie

Totaal zijn 23 soorten landslakken en 8 soorten zoetwatermollusken aangetroffen. Dit betekent dat de molluskenfauna van de Heemtuin Malden voor dit soort biotopen normaal te noemen is. Het aantal soorten is vrij beperkt maar is voor dit gebied niet te laag. Er zijn bij de inventarisatie geen soorten gevonden die voorkomen op de Rode Lijst.

Zie www.heemtuinmalden.nl

zakelijk uit zandgrond en het bos bestaat grotendeels uit naalddhout. Deze combinatie is meestal niet de juiste voor een rijke huisjesslakkenfauna. Wel kan men in zo'n gebied vaak meerdere soorten naaktslakken aantreffen. Het aantal naaktslakken, verdeeld over zes soorten is dan ook niet slecht te noemen. Het aantal van negen soorten huisjesslakken is laag maar voor die biotoop redelijk. In het grasland en bij de moestuin werden diverse soorten gevonden die zeker de moeite van het waarnemen waard zijn, de twee soorten Vallonia en Cepaea horten-

sis tref je niet altijd aan. Vooral deze laatste is voor dit deel van Nederland bijzonder te noemen. Op het heidegedeelte werd zoals verwacht niet veel gevonden en ook op de akkers was het aantal soorten beperkt. Opvallend was dat de haag rondom het terrein de meeste soorten herbergde. Het nieuwe ven bleek een zeer grote populatie *Haitia acuta* te bezitten en ook de *Planorbis carinatus* was volop aanwezig. Het oude ven was niet bijzonder rijk aan mollusken maar het kleine vijvertje in de kruidentuin bleek een goede plek voor diverse slakkensoorten.

Begin maart, vrij kort na het schrijven van dit stuk, is Gerda Seijler plotseling overleden. Zij was zeer lang actief in de heemtuin als gids, bestuurslid, schrijver van artikelen en zoveel meer.

In de haag rondom de heemtuin huisden de meeste slakken.